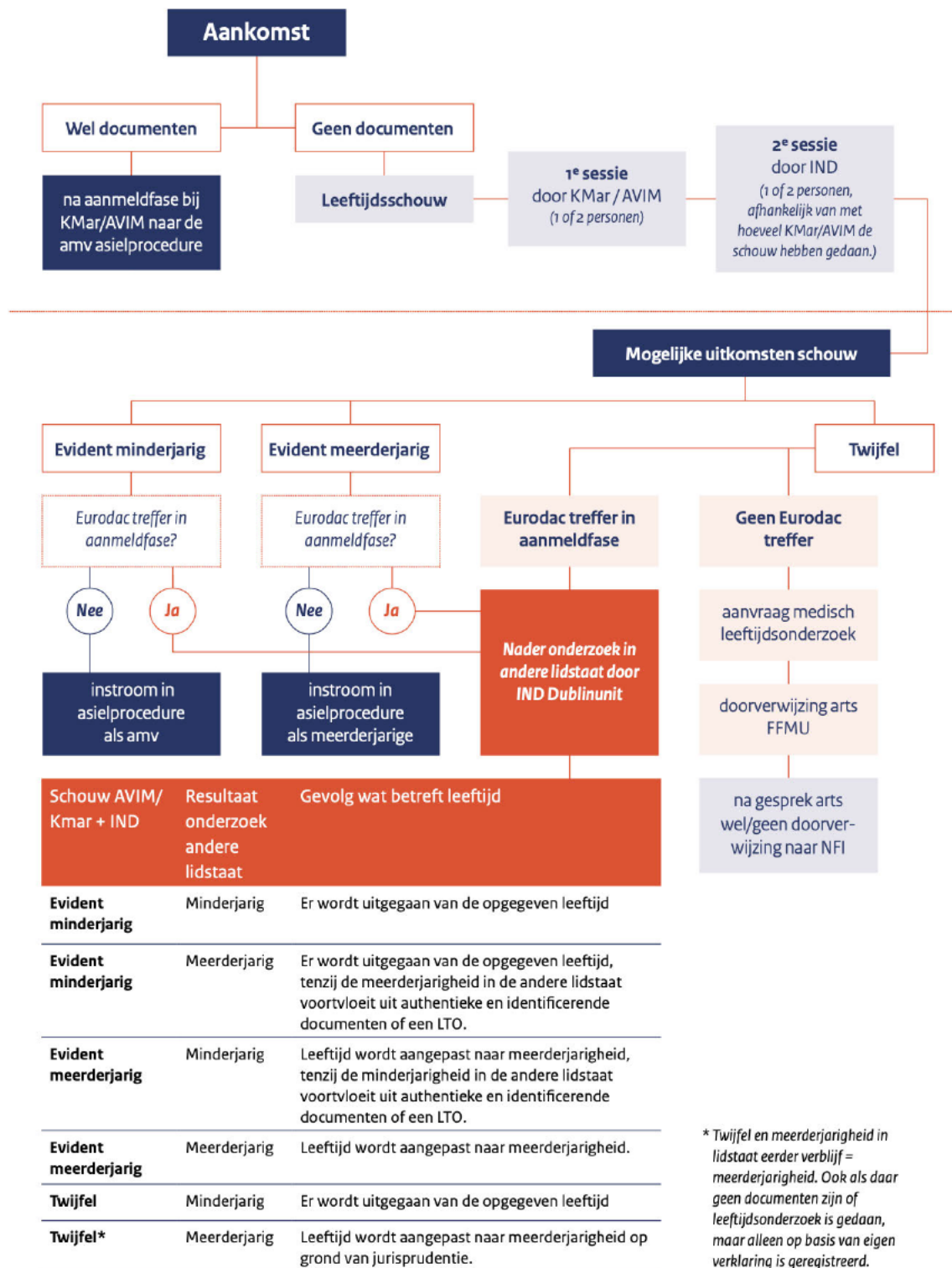

Factsheet leeftijdsbepaling (gestelde) alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Deze factsheet geeft het huidige proces van leeftijdsbepaling weer en is in samenwerking met COA, IND, AVIM en Nidos tot stand gekomen.

Bron: ACVZ, 2020

N.B.: LTO in bovenstaande tabel staat voor leeftijds onderzoek.

Leeftijdsschouw

Een vreemdeling die als alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv) asiel aanvraagt en zijn gestelde minderjarigheid niet kan aantonen met bewijsmiddelen, wordt bij aanmelding geschouwd. Er hoeft alleen niet geschouwd te worden als er tijdens de Identificatie & Registratie bij AVIM een EUVIS-treffer is (de jongere heeft al een visum of verblijfsvergunning in een ander EU-land). In dit geval is de leeftijd horende bij de EUVIS-treffer leidend.

In alle andere gevallen vindt een leeftijdsschouw plaats zoals beschreven in de Vreemdelingencirculaire (Vc). Het schouwen van de vreemdeling vindt niet alleen op basis van uiterlijk plaats, maar ook gedrag en verklaringen worden betrokken. Medewerkers die de schouw uitvoeren hebben een opleiding leeftijdsbepaling gevolgd.

Het proces en de mogelijke uitkomsten van de leeftijdsschouw zijn weergegeven in bovenstaande figuur. Jongeren die bij binnenkomst als evident meerderjarig worden geschouwd, worden niet in de amv-opvang geplaatst.

Hieronder worden het onderzoek naar leeftijdsregistratie bij Eurodac-treffer en het medische leeftijdsonderzoek verder toegelicht.

Onderzoek naar leeftijdsregistratie in lidstaten bij een Eurodac-treffer

In geval van een Eurodac-treffer onderzoekt de IND Dublinunit de leeftijdsregistratie in de andere lidstaat. Wanneer de leeftijd wordt aangepast naar meerderjarigheid, legt de IND een Dublinclaim (bij minderjarigheid is een Dublinclaim alleen mogelijk bij aanwezigheid van gezins- of familieleden in een andere lidstaat).

- **Vertrek met onbekende bestemming (mob):** Sommige amv vertrekken mob tijdens de uitvoering van het onderzoek naar de leeftijdsregistratie in lidstaten, dit onderzoek loopt na het vertrek gewoon door. Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek, kan een amv meerderjarig worden verklaard. In dat geval volgt er geen buiten behandeling stelling van de asielaanvraag, zoals wel gebruikelijk is bij vertrek uit mob, maar wordt de aanvraag niet in behandeling genomen op grond van Dublin en volgt een Dublinclaim.

Medisch leeftijdsonderzoek

Wanneer na de schouw, en na eventueel onderzoek in lidstaten naar aanleiding van een Eurodac-treffer, twijfel blijft bestaan over de leeftijd, wordt aan de gestelde amv een medisch leeftijdsonderzoek aangeboden.

Voor plaatsvinden van het medisch leeftijdsonderzoek moet de amv door een arts worden doorverwezen: de verwijzende arts beoordeelt of een medisch leeftijdsonderzoek gerechtvaardigd is (dus of er daadwerkelijk sprake is van twijfel over de leeftijd) en of er medische contra-indicaties zijn. Indien de verwijzende arts de betrokkene als evident minder- of meerderjarig acht, zal de IND de beoordeling van de arts volgen. Er vindt dan geen medisch leeftijdsonderzoek plaats.

- **Vertrek met onbekende bestemming (mob) of niet op komen dagen bij afspraken:** Als de amv niet meewerkt aan de uitvoering van het leeftijdsonderzoek, dan wordt de betrokkene meerderjarig verklaard. Dit is het geval als de betrokkene mob vertrokken is, of niet is op komen dagen op de afspraak met de verwijzende arts of op het medische leeftijdsonderzoek zelf. Of er een 2^e uitnodiging volgt na het missen van een afspraak, is afhankelijk van de reden van niet-verschijnen (detentie of ziekte zijn bijv. verschoonbare redenen).

Aanpassing leeftijd naar meerderjarigheid

Indien een vreemdeling meerderjarig wordt verklaard, krijgt hij/zij een geboortedatum toegewezen. Deze datum begint altijd met 01-01 of 01-07, afhankelijk van welke datum de vreemdeling op dat moment 20 jaar oud maakt. De vreemdeling wordt altijd minimaal 20 jaar.

Mogelijkheid tot inbrengen (feitelijke) signalen over meerderjarigheid in LKO

Deelnemers aan het LKO kunnen in individuele zaken aangeven te twijfelen aan de conclusies uit de leeftijdsschouw van IND, AVIM en/of KMar. Op basis van (een combinatie van) aanwijsbare feiten, gedrag en houding kan de veronderstelde minderjarigheid betwijfeld worden. Deze signalen kunnen ingebracht worden op het moment dat het onderzoek naar de leeftijd nog loopt, maar ook als het leeftijdsonderzoek al is afgerond.

In het kader van de positie van de amv en hun kwetsbaarheid, is zorgvuldigheid en voorzichtigheid van belang, en dient het gesprek over mogelijke meerderjarigheid met alle partners (in het LKO) gevoerd te worden. Het delen van informatie gebeurt op basis van ketenafspraken en de geldende richtlijnen omtrent privacy.

In het overleg wordt op initiatief van IND/DT&V/AVIM een rapportage opgesteld waaruit de “veronderstelde meerderjarigheid” blijkt. Hiervoor zijn een aantal “bewijsmiddelen” noodzakelijk. Te denken valt aan strafrechtelijke veroordelingen (uit binnen- en/of buitenland), rapportages van het COA, berichten van Nidos etc.

Bij de motivering kan worden gedacht aan de volgende aspecten:

- 1) Opgeven van verschillende personalia. Bewijsmiddelen die hierbij gebruikt kunnen worden zijn:
 - Eigen verklaringen (wat zegt een amv tijdens gesprekken over zijn personalia, wat heeft hij gesteld elders te hebben opgegeven, heeft hij elders in een opvang voor amv verbleven?);
 - Uitslag check op basis van verdrag van Prüm (AVIM): via AVIM kan worden nagevraagd of de amv strafrechtelijk in een ander land geregistreerd is, bijvoorbeeld onder andere personalia, waarbij sprake kan zijn van meerderjarigheid. Hier kan AVIM een proces-verbaal over opmaken;
 - Strafrechtelijke antecedenten waaruit meerderjarige leeftijd blijkt (info AVIM);
 - Openbare orde incidenten waaruit meerderjarige leeftijd blijkt (info Nationale Politie);
 - Informatie uit uitgelezen telefoon AVIM, informatie uit overige aangetroffen documenten bij aanmelding AVIM waaruit meerderjarige leeftijd blijkt;
 - Informatie van social media waaruit meerderjarige leeftijd blijkt.
- 2) Overige informatie die wijst op meerderjarigheid, aangedragen door COA, Nidos en/of AVIM:
 - Uitspraken van amv die erop wijzen dat iemand ouder is (bijv: ik heb 2 jaar geleden mijn rijbewijs gehaald);
 - Houding en gedrag van amv (amv laat gedrag zien dat passender is bij meerderjarigheid zoals hoge mate van zelfredzaamheid, zelfinzicht, etc.);
 - Informatie van social media waaruit meerderjarige leeftijd blijkt.

De IND moet kunnen motiveren dat er sprake is van misleiding en/of te kwader trouw handelen. Informatie die erop wijst dat de vreemdeling probeert bewust informatie te verstrekken die

aantoonbaar onjuist is of informatie bewust achter probeert te houden om als amv in een gunstiger positie te komen, wordt hierin meegenomen.

In het geval de IND de twijfels kan volgen en de argumenten valide vindt, past een coördinator leeftijdsonderzoek van de IND de leeftijd aan naar meerderjarigheid. Deze aanpassing wordt gedeeld met de keten en verwerkt in de (keten)registratiesystemen.

Toepassing omgekeerde bewijslast bij binnenkomst

In EU-wetgeving¹ is vastgelegd dat minderjarigen het voordeel van de twijfel moeten krijgen. In bepaalde gevallen is het mogelijk om hiervan af te wijken. Met name gestelde minderjarigen uit veilige landen zonder Eurodac-treffer komen hiervoor in aanmerking. Bij deze werkwijze komt de bewijslast over de leeftijd bij de vreemdeling te liggen en wordt er geen medisch leeftijdsonderzoek aangeboden.

Om de omgekeerde bewijslast toe te passen moet de IND echter per zaak kunnen motiveren dat er sprake is van misleiding en/of te kwader trouw handelen.

Leeftijdsschouw voor amv zonder asielaanvraag

Sinds 1 oktober 2020 is in de Vreemdelingencirculaire opgenomen dat de leeftijdsschouw ook van toepassing is voor amv zonder asielaanvraag. Deze schouw wordt uitgevoerd door de daartoe opgeleide ambtenaren van AVIM of KMar.

¹ Artikel 25 van de EU Procedurerichtlijn